

сть-та на тъзи прѣкрасна система, то направено было едно аналитическо изслѣданіе, кое-то привело къмъ този необыкновенъ результатъ: за да са измѣни петрайно-то равновѣсие въ трайно, нужно е само да са направи гравита-та въ едны мѣста по-дебела или по-плътна отъ колко-то въ други, и да са постави центра ѝ вънъ отъ центра на планета-та, като са накара първа-та отъ тъзи двѣ точки да обыкала около втора-та по малка орбита. Като намѣрили аналитически тъзи условія, любопытно было да са удостовѣрятъ да ли тѣ сѫществуватъ дѣйствително въ природата. Временно-то изчезваніе на гравита-та, кое-то произлѣзва отъ това, че тя си обръща края къмъ око-то на наблюдателя, това исчезваніе прѣставило случай да са опредѣли да ли дебелина-та на гравита-та е вврѣдъ единаква. Въ тъзи редки случаи, гравита-са вижда въ рѣбъ, и въ най-силни-тѣ телескопы прѣставлява са като тънка сребърна нишка обѣгната прѣзъ діаметра на планета-та. Въ постъпенно-то потъмняваніе на два-та края на гравита-та, забѣжило са, че едина отъ тѣхъ остава видимъ по-много време, отъ колко-то другия. Понеже гравита бѣже обыкала, то ни единъ отъ крайща-та ѝ по никакъ начинъ не може да са счи-та за неподвиженъ, и за това ту едина, ту другия исчезва по-напрѣдъ. Съвършенно равномѣрна дебелина въ гравита щѣше да направи таквъзъ явленіе невъзможно, и ный отъ това заключавамъ, че първо-то условіе на равновѣсие-то е испълнено; гравити-тѣ не сѫ единакво дебели на всяка-дѣ.

За да са открые ексцентрично-то положеніе на централна-та точка на гравита употребенъ былъ микрометръ. Изслѣданія-та на Струве и Бесселя рѣшило този въпросъ по най-удовлетворителенъ начинъ. Центра на гравита не съвпада съ центра на планета-та и дѣйствително първия обыкала около послѣдня по една малка орбита, като съставлява по този начинъ второ-то необходимо условіе за равновѣсие-то. Аналогія-та на главна-та система не е нарушена и въ подчинена-та ѝ система. Защо-то повече отъ двѣстѣ години тъзи чудни свѣтливи гравити бѣже са въртятъ, прѣдъ очи-тѣ на чоловѣка и, свободни отъ всяко външно вліяніе, оставатъ неизмѣнно въ таквъзъ уравновѣсваніе, що-то цѣлы милионы години нѣма да възмутятъ тѣхно-то прѣкрасно устройство. Тѣхни-тѣ изящни форми и чудна-та имъ свѣтлина се тѣй ще привѣтствува погле-ди-тѣ на астронома даже и слѣдъ изминуваніе-то на десятки тысячи лѣтия.

Твой прѣмѣдро е Богъ сътворилъ небе-то, за да проявя своя-та слава, и да покаже дѣянія-та на свои-тѣ рѣцѣ. Тамъ нѣма нито желѣзни птици-ща, нито греды, нито скобы, за да са задържатъ планети-тѣ на тѣхни-тѣ орбити. Свободно са движать тѣ въ пространство-то, и при всички промѣни тѣ оставатъ неизмѣнни уравновесени и укрѣпени тѣ подъ беспрестанно-то взаимно вліяніе, като произвождатъ възмущенія и самы като са възмущаватъ, бѣже хвъркатъ на напрѣдъ, като из-вършватъ съ непогрѣшима точность свои-тѣ грѣмадни крѣгове. Всич-ка-та система съставлява една огромна и сложна небесна машина; крѣгове въ крѣгове, колелата въ колелата, гравити въ гравити; толкозъ бѣзы обыкалянія, що-то малко часове сѫ потрѣбни за тѣхно-то извѣр-шиваніе; толкозъ бавни движения, що-то періоды-тѣ имъ са броятъ само